

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2020/2221 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 23ης Δεκεμβρίου 2020

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 όσον αφορά τους πρόσθετους πόρους REACT-EU και τις ρυθμίσεις εφαρμογής με σκοπό την παροχή βοήθειας για τη στήριξη της αποκατάστασης των συνεπειών της κρίσης, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών, λόγω της πανδημίας της COVID-19 και για την προετοιμασία μιας πράσινης, ψηφιακής και ανθεκτικής ανάκαμψης της οικονομίας (REACT-EU)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 177 και το άρθρο 322 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ⁽¹⁾,

Αφού ζήτησε τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Τα κράτη μέλη έχουν πληγεί από την κρίση λόγω των οικονομικών, κοινωνικών και υγειονομικών συνεπειών της πανδημίας της COVID 19 με πρωτοφανή τρόπο. Η κρίση εμποδίζει την ανάπτυξη στα κράτη μέλη, γεγονός το οποίο με τη σειρά του επιδεινώνει τις σοβαρές ελλείψεις ρευστότητας οι οποίες οφείλονται στην αιφνίδια και σημαντική αύξηση των δημόσιων επενδύσεων που απαιτούνται στα συστήματα υγείας των κρατών μελών και σε άλλους τομείς των οικονομιών τους. Η κρίση έχει επιδεινώσει επίσης την κατάσταση των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας, μειώνοντας έτσι την κοινωνική συνοχή στα κράτη μέλη. Επιπλέον, το κλείσιμο των εσωτερικών συνόρων είχε σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομική συνεργασία, ιδίως στις παραμεθόριες περιοχές, επηρεάζοντας τις μετακινήσεις των εργαζομένων και την βιωσιμότητα των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (MME). Το γεγονός αυτό έχει δημιουργήσει μια έκτακτη κατάσταση, η οποία πρέπει να αντιμετωπιστεί με ειδικά, άμεσα και ασυνήθιστα μέτρα που θα έχουν άμεσο αντίκτυπο στην πραγματική οικονομία.
- (2) Προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο αντίκτυπος της κρίσης, οι κανονισμοί (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 ⁽⁴⁾ και (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ τροποποιήθηκαν από τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/460 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾ ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη ευελιξία στην εφαρμογή επιχειρησιακών προγραμμάτων που υποστηρίζονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης («ΕΤΠΑ»), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο («ΕΚΤ») και το Ταμείο Συνοχής (εν συνόλω «τα Ταμεία») και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας («ΕΤΘΑ»). Ωστόσο, καθώς επιδεινώθηκαν οι σοβαρές αρνητικές συνέπειες για τις οικονομίες και τις κοινωνίες της Ένωσης, οι δύο κανονισμοί τροποποιήθηκαν και πάλι από τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/558 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

(1) ΕΕ C 272 της 17.8.2020, σ. 1.

(2) Γνώμη της 14ης Οκτωβρίου 2020 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

(3) Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2020 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 2020.

(4) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 289).

(5) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

(6) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/460 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαρτίου 2020, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και (ΕΕ) αριθ. 508/2014 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την κινητοποίηση επενδύσεων στα συστήματα ματροφαρμακευτικής περιβάλλοντος των κρατών μελών και σε άλλους τομείς των οικονομιών τους για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορωνοϊού) (ΕΕ L 99 της 31.3.2020, σ. 5).

και του Συμβουλίου (7). Οι εν λόγω τροποποιήσεις προσέφεραν έκτακτη πρόσθετη ευελιξία, ώστε να μπορέσουν τα κράτη μέλη να επικεντρωθούν στην απαραίτητη αντιμετώπιση της πρωτοφανούς κρίσης: ενισχύθηκε η δυνατότητα κινητοποίησης της αρχηγισμοποίησης στήριξης από τα Ταμεία και απλουστεύθηκαν οι διαδικαστικές απαίτησεις που συνδέονται με την υλοποίηση και τους ελέγχους των προγραμμάτων.

- (3) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε, στις 23 Απριλίου 2020, τον «Χάρτη πορείας για την ανάκαμψη» για να συνέλθει η οικονομία από τους ισχυρούς κλυδωνισμούς και για να μετριαστούν, αφενός, οι κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις για την Ένωση που οφείλονται στους έκτακτους περιορισμούς που έθεσαν σε εφαρμογή τα κράτη μέλη για τον περιορισμό της διασποράς της COVID-19 και, αφετέρου, ο κίνδυνος ασύμμετρης ανάκαμψης που οφείλεται στα διαφορετικά εθνικά μέσα που είναι διαθέσιμα στα διάφορα κράτη μέλη, γεγονός που είχε, με τη σειρά του, σοβαρές επιπτώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Ο Χάρτης πορείας για την ανάκαμψη διαθέτει έντονη επενδυτική συνιστώσα και ζητά τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης. Επιπλέον, και όπως επιβεβαιώθηκε στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 21ης Ιουλίου 2020, δίνει εντολή στην Επιτροπή να αναλύσει τις ανάγκες έτσι ώστε οι πόροι να κατευθυνθούν προς τους τομείς και τα γεωγραφικά τμήματα της Ένωσης που δέχθηκαν το μεγαλύτερο πλήγμα, και να διευκρινιστεί παράλληλα η σύνδεση με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της περιόδου 2021-2027.
- (4) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου (8) και εντός των ορίων των πόρων που διατίθενται σ' αυτό, θα πρέπει να εφαρμοστούν, στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, μέτρα ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, με σκοπό να αντιμετωπιστούν οι άνευ προηγουμένου επιπτώσεις της κρίσης που προκλήθηκε από τη νόσο COVID-19. Οι εν λόγω πόροι REACT-EU θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την εξασφάλιση της τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/2094.
- (5) Ο προκείμενος κανονισμός θέτει κανόνες και εκτελεστικές ρυθμίσεις για τους πρόσθετους πόρους που δίδονται ως ευρωπαϊκή βοήθεια ανάκαμψης για τη συνοχή («REACT-EU») για να ενισχυθεί η προσπάθεια αποκατάστασης των συνεπειών της κρίσης COVID-19 και των κοινωνικών της επιπτώσεων, και για την προετοιμασία μιας πράσινης, ψηφιακής και ευελικτής οικονομικής ανάκαμψης. Με το REACT-EU θα διατεθεί ένα πρόσθετο έκτακτο ποσό μεγίστου ύψους 47 500 000 000 EUR (σε τιμές του 2018) για δημοσιονομική ανάληψη υποχρέωσης από τα Διαρθρωτικά Ταμεία για τα έτη 2021 και 2022, με σκοπό τη στήριξη των κρατών μελών και των περιφερειών που έχουν πληγεί περισσότερο, ώστε να αποκαταστήσουν τις συνέπειες της κρίσης λόγω της πανδημίας COVID-19 και των κοινωνικών συνεπειών της, και να προετοιμάσουν μια πράσινη, ψηφιακή και ανθεκτική ανάκαμψη της οικονομίας, με σκοπό την ταχεία διάθεση πόρων στην πραγματική οικονομία μέσω των υφιστάμενων επιχειρησιακών προγραμμάτων («πόροι REACT-EU»). Οι πόροι αυτοί προέρχονται από το Μέσο Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέρος των πρόσθετων πόρων θα πρέπει να διατίθεται στην τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής. Η Επιτροπή θα πρέπει να καθορίσει την κατανομή των ανωτέρω πόρων σε κάθε κράτος μέλος με βάση μια μέθοδο κατανομής που θα στηρίζεται στα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα αντικείμενικά στατιστικά στοιχεία για τη σχετική ευημερία των κρατών μελών και στην έκταση των επιπτώσεων της κρίσης COVID-19 στις οικονομίες και τις κοινωνίες τους. Πριν εφαρμοστεί ο μέθοδος κατανομής για τους πόρους REACT-EU για το έτος 2021 και για την παροχή στήριξης των σημαντικότερων τομέων μετά την κρίση COVID-19 σε ορισμένα κράτη μέλη, θα πρέπει να διατεθούν στο Λουξεμβούργο και στην Μάλτα ποσά ύψους 100 000 000 EUR και 50 000 000 EUR αντίστοιχα. Η μέθοδος κατανομής θα πρέπει να προβλέπει ειδικό πρόσθετο ποσό για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, δεδομένης της ειδικής ευπάθειας των οικονομιών και των κοινωνιών τους. Προκειμένου να αντικατοπτρίζεται ο εξελισσόμενος χαρακτήρας των επιπτώσεων της κρίσης COVID-19, η κατανομή θα πρέπει να αναθεωρηθεί το 2021 με βάση την ίδια μέθοδο κατανομής και τα τελευταία στατιστικά στοιχεία που θα είναι διαθέσιμα στις 19 Οκτωβρίου 2021 για να διανεμηθεί η δόση των πόρων REACT-EU για το 2022.
- (6) Δεδομένης της σπουδαιότητας της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, σύμφωνα με τις δεομεύσεις της Ένωσης για την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισίου και την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, τα Ταμεία θα συμβάλουν στην ενσωμάτωση των δράσεων για το κλίμα και στην επίτευξη συνολικού στόχου βάσει του οποίου το 30 % των δαπανών του συνολικού προϋπολογισμού της Ένωσης θα αφορά την στήριξη κλιματικών στόχων. Το REACT-EU αναμένεται να συνεισφέρει το 25 % του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου στους κλιματικούς στόχους. Σύμφωνα με τον χαρακτήρα του REACT-EU ως μέσου αποκατάστασης της κρίσης και την ευελιξία που παρέχει ο παρών κανονισμός,

(7) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/558 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2020, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την παροχή έκτακτης ευελιξίας στη χρήση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (ΕΕ L 130 της 24.4.2020, σ. 1).

(8) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση COVID-19 (ΕΕ L 433 της 22.12.2020, σ. 23).

συμπεριλαμβανομένων της έλλειψης απαιτήσεων θεματικής συγκέντρωσης και της δυνατότητας των κρατών μελών να κατευθύνουν τους πόρους REACT-EU στην υποστήριξη δράσεων ΕΤΠΑ ή ΕΚΤ ανάλογα με τις ανάγκες τους, το επίπεδο των συνεισφορών των κρατών μελών με τις οποίες επιδιώκεται η επίτευξη του εν λόγω στόχου μπορεί να διαφέρει ανάλογα με τις εθνικές προτεραιότητες.

- (7) Στον παρόντα κανονισμό εφαρμόζονται οι οριζόντιοι δημοσιονομικοί κανόνες που θεσπίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 322 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Οι εν λόγω κανόνες θεσπίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου^(*) («Δημοσιονομικός κανονισμός») και ορίζουν συγκεκριμένα τη διαδικασία για την κατάρτιση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού μέσω επιχορηγήσεων, δημοσίων συμβάσεων, βραβείων ή έμμεσης εκτέλεσης και προβλέπουν ελέγχους σχετικά με την ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων. Οι κανόνες που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 322 ΣΛΕΕ επίσης περιλαμβάνουν γενικό καθεστώς αιρεσιμότητας για τον προϋπολογισμό της Ένωσης.
- (8) Για να δοθεί στα κράτη μέλη η μέγιστη δυνατή ευελιξία ώστε να προσαρμόσουν τα μέτρα αποκατάστασης των συνεπειών της κρίσης, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών, λόγω της πανδημίας COVID-19 και να προετοιμάσουν μια πράσινη, ψηφιακή και ανθεκτική οικονομία, η Επιτροπή θα πρέπει να καθορίσει πιστώσεις σε επίπεδο κρατών μελών. Επίσης, θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα χρησιμοποίησης τυχόν πόρων REACT-EU για τη στήριξη της ενίσχυσης των απόρων και της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ). Επιπλέον, είναι απαραίτητο να θεσπιστούν ανώτατα όρια όσον αφορά τις πιστώσεις για τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία των κρατών μελών, ενώ παράλληλα να δοθεί στα κράτη μέλη η μέγιστη δυνατή ευελιξία όσον αφορά την κατανομή τους εντός των επιχειρησιακών προγραμμάτων που υποστηρίζονται από το ΕΤΠΑ ή το ΕΚΤ. Θα πρέπει να διατηρηθεί η επιχειρησιακή ισχύς του ΕΚΤ όταν διατεθούν πόροι REACT-EU στους τομείς πολιτικής της απασχόλησης, και ειδικότερα της απασχόλησης των νέων σύμφωνα με τις ενισχυμένες Εγγυήσεις για τη Νεολαία, των δεξιοτήτων και της εκπαίδευσης, της κοινωνικής ένταξης και της υγείας, με ιδιαίτερη έμφαση στην προσέγγιση μειονεκτουσών ομάδων και παιδιών. Επειδή αναμένεται ότι οι πόροι REACT-EU θα δαπανηθούν γρήγορα, οι αναλήψεις υποχρεώσεων που συνδέονται μ' αυτούς τους πόρους θα πρέπει να αποδεσμευτούν μόνο στο κλείσιμο των επιχειρησιακών προγραμμάτων.
- (9) Δεδομένου ότι η πανδημία COVID-19 έχει πλήξει περιφέρειες και δήμους των κρατών μελών με διαφορετικό τρόπο, η συμμετοχή περιφερειακών και τοπικών φορέων από τις αρχές, τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους και την κοινωνία των πολιτών, σύμφωνα με την αρχή της εταιρικής σχέσης, είναι σημαντική για την προετοιμασία, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της αποκατάστασης των συνεπειών της κρίσης με τη στήριξη του REACT-EU.
- (10) Θα πρέπει επίσης να προβλεφθούν δυνατότητες μεταφοράς χρηματοδότησης στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» μεταξύ του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ όσον αφορά τους πόρους REACT-EU σύμφωνα με το άρθρο 25a του κανονισμού^{(ΕΕ) αριθ. 1303/2013}. Οι μεταφορές αυτές δεν θα πρέπει να επηρεάζουν ούτε τους πόρους που διατίθενται στο πλαίσιο του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας ούτε το ειδικό κονδύλι για την ΠΑΝ.
- (11) Για τη συμπλήρωση των δράσεων που είναι ήδη διαθέσιμες εντός του πεδίου εφαρμογής της στήριξης του ΕΤΠΑ, όπως διευρύνθηκε με τους κανονισμούς^{(ΕΕ) 2020/460 και (ΕΕ) 2020/558}, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούν τους πόρους REACT-EU πρωτίστως για επενδύσεις σε προϊόντα και υπηρεσίες για τις υπηρεσίες υγείας, συμπεριλαμβανομένων διασυνοριακών υπηρεσιών υγείας και φροντίδας σε θεσμικό, επίπεδο και σε επίπεδο κοινότητας και οικογένειας, για την παροχή στήριξης με τη μορφή κεφαλαίων κίνησης ή επενδυτικής στήριξης στις ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένης συμβουλευτικής στήριξης, ιδίως στους τομείς που έχουν πληγεί περισσότερο από την πανδημία της COVID-19 και χρήζουν ταχείας αναζωογόνησης, όπως είναι ο τουρισμός και ο πολιτισμός, για επενδύσεις που συμβάλλουν στη μετάβαση προς μια ψηφιακή και πράσινη οικονομία, για υποδομή με σκοπό την χωρίς διακρίσεις παροχή βασικών υπηρεσιών στους κατοίκους και για μέτρα οικονομικής στήριξης των περιφερειών εκείνων που εξαρτώνται από τομείς που έχουν πληγεί περισσότερο από την κρίση COVID-19. Η ενίσχυση της συνεργασίας, του συντονισμού και της ανθεκτικότητας θα πρέπει επίσης να ενθαρρυνθεί. Επιπλέον, θα πρέπει να υποστηριχθεί η τεχνική συνδρομή. Οι πόροι REACT-EU ενδείκνυται να επικεντρωθούν αποκλειστικά στον νέο θεματικό στόχο «Στήριξη της αποκατάστασης των συνεπειών της κρίσης, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών, λόγω της πανδημίας της COVID-19 και προετοιμασία μιας πράσινης, ψηφιακής και ανθεκτικής ανάκαμψης της οικονομίας» που θα πρέπει επίσης να αποτελεί ενιαία επενδυτική προτεραιότητα, ώστε να απλουστεύεται ο προγραμματισμός και η εκτέλεση των πόρων αυτών.

^(*) Κανονισμός^{(ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046} του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών^{(ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014} και της απόφαση^{541/2014/ΕΕ} και για την κατάργηση του κανονισμού^{(ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012} (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

- (12) Για το EKT, τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν τους πόρους REACT-EU πρωτίστως για να στηρίζουν την πρόσβαση στην αγορά εργασίας και στα κοινωνικά συστήματα, εξασφαλίζοντας τη διατήρηση της απασχόλησης, μεταξύ άλλων, μέσω συστημάτων μειωμένου ωραρίου και στήριξης των αυτοαπασχολούμενων καθώς και των επιχειρηματιών και των ελεύθερων επαγγελματιών, των καλλιτεχνών και των δημιουργικών εργαζομένων. Τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα, που προορίζονται κυρίως για τους αυτοαπασχολούμενους, έχουν ως στόχο να προστατεύσουν τους εργαζόμενους και τους αυτοαπασχολούμενους από τον κίνδυνο της ανεργίας, διατηρώντας ταυτόχρονα το ίδιο επίπεδο συνθηκών εργασίας και απασχόλησης και μισθών των εργαζομένων. Οι πόροι REACT-EU που διατίθενται σε αυτά τα συστήματα προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για τη στήριξη των εργαζομένων. Στο πλαίσιο των εκτάκτων συνθηκών που επικρατούν σήμερα εξαιτίας της πανδημίας της COVID-19, θα πρέπει να είναι δυνατόν να παρασχεθεί στήριξη στα συστήματα μειωμένου ωραρίου για τους μισθωτούς και τους αυτοαπασχολούμενους, ακόμη και αν η στήριξη αυτή δεν συνδυάζεται με ενεργητικά μέτρα για την αγορά εργασίας, εκτός εάν τα μέτρα αυτά επιβάλλονται από το εδνικό δίκαιο. Ο εν λόγω κανόνας θα πρέπει επίσης να εφαρμόζεται με ομοιόμορφο τρόπο στα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας που έχουν λάβει στήριξη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, όπως τροποποιήθηκε από τους κανονισμούς (ΕΕ) 2020/460 και (ΕΕ) 2020/558 μετά την κρίση COVID-19 και τα οποία εξακολουθούν να λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο της ειδικής επενδυτικής προτεραιότητας «Στήριξη της αποκατάστασης των συνεπειών της κρίσης, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών, λόγω της πανδημίας της COVID-19 και προετοιμασία μιας πράσινης, ψηφιακής και ανθεκτικής ανάκαμψης της οικονομίας». Η στήριξη της Ένωσης σε αυτά τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας θα πρέπει να είναι περιορισμένη χρονικά.
- (13) Θα πρέπει επίσης να παρασχεθεί στήριξη για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και ποιοτικής απασχόλησης, ιδίως για τα άτομα που βρίσκονται σε ευάλωτες καταστάσεις, καθώς και για μέτρα κοινωνικής ένταξης και εξάλειψης της φτώχειας. Τα μέτρα απασχόλησης των νέων θα πρέπει να παραταθούν σύμφωνα με τις ενισχυμένες Εγγυήσεις για τη Νεολαία. Θα πρέπει να προβλέφθουν επενδύσεις στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων της επανειδίκευσης και της αναβάθμισης των δεξιοτήτων, ιδίως για μειονεκτούσες ομάδες. Θα πρέπει να προωθηθεί η ίση πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, μεταξύ άλλων για τα παιδιά, τους ηλικιωμένους, τα άτομα με αναπτηρίες, τις εθνικές μειονότητες και τους άστεγους.
- (14) Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή και, κατά περίπτωση, να χρησιμοποιούν τους πόρους REACT-EU για την στήριξη των κατοίκων των αγροτικών, των μεδοριακών, των λιγότερο ανεπτυγμένων, των νησιωτικών, των ορεινών, των αραιοκατοικημένων και των εξόχως απόκεντρων περιοχών, καθώς και των περιοχών που πλήγησαν από τη βιομηχανική μετάβαση και την μείωση του πληθυσμού.
- (15) Δεδομένου ότι το προσωρινό κλείσιμο των συνόρων μεταξύ των κρατών μελών έχει δημιουργήσει σημαντικά προβλήματα σε διασυνοριακές κοινότητες και επιχειρήσεις, είναι σκόπιμο να επιτραπεί στα κράτη μέλη να διαθέσουν πόρους REACT-EU, μεταξύ άλλων, και για τα υφιστάμενα διασυνοριακά προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.
- (16) Για να εξασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη έχουν επαρκή μέσα για την ταχεία υλοποίηση των δράσεων αποκατάστασης των συνεπειών της πανδημίας της COVID-19, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών, και την προετοιμασία μιας πράσινης, ψηφιακής και ανθεκτικής ανάκαμψης της οικονομίας, είναι απαραίτητο να καταβληθεί υψηλότερο ποσοστό αρχικής προχρηματοδότησης για την ταχεία υλοποίηση δράσεων που υποστηρίζονται από τους πόρους REACT-EU. Η καταβολή αρχικής προχρηματοδότησης θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη έχουν τα μέσα να παρέχουν προκαταβολές σε δικαιούχους, όταν χρειάζεται, και να εξοφλούν σύντομα τους δικαιούχους μετά την υποβολή των αιτήσεων πληρωμής.
- (17) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την ευελιξία να κατανείμουν τους πόρους REACT-EU σε νέα ειδικά επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» ή σε νέους άξονες προτεραιότητας στο πλαίσιο υφιστάμενων προγραμμάτων που εντάσσονται στους στόχους «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία». Με σκοπό την ταχεία υλοποίηση, μόνο οι ήδη ορισθείσες αρχές των υφιστάμενων επιχειρησιακών προγραμμάτων που υποστηρίζονται από το ΕΤΠΑ, το EKT ή το Ταμείο Συνοχής επιτρέπεται να ορίζονται για νέα ειδικά επιχειρησιακά προγράμματα. Δεν θα πρέπει να απαιτείται εκ των προτέρων αξιολόγηση από τα κράτη μέλη, ενώ τα απαιτούμενα στοιχεία για την υποβολή του επιχειρησιακού προγράμματος στην Επιτροπή προς έγκριση θα πρέπει να είναι περιορισμένα.
- (18) Οι πόροι REACT-EU θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της αρχής του «μη βλάπτειν» και έχοντας λάβει υπόψη τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης της συμφωνίας των Παρισίων και των Ηνωμένων Εθνών. Επιπλέον, η προάσπιση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και η συνεκτίμηση και η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και να προωθούνται σε όλα τα στάδια της εφαρμογής των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

- (19) Με σκοπό την ελάφρυνση της επιβάρυνσης των δημόσιων προϋπολογισμών όσον αφορά την αποκατάσταση των συνεπειών της κρίσης, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών, λόγω της πανδημίας της COVID-19 και την προετοιμασία μιας πράσινης, ψηφιακής και ανθεκτικής ανάκαμψης της οικονομίας, οι δαπάνες για πράξεις θα πρέπει να είναι επιλέξιμες από 1ης Φεβρουαρίου 2020 και θα πρέπει να δοθεί εκτάκτως στα κράτη μέλη η δυνατότητα να ζητούν την εφαρμογή ποσοστού συγχρηματοδότησης έως και 100 % στους χωριστούς άξονες προτεραιότητας των επιχειρησιακών προγραμμάτων με παροχή στήριξης από τους πόρους REACT-EU.
- (20) Αν και είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η 31η Δεκεμβρίου 2023 θα παραμείνει η καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι οι πράξεις θα μπορούσαν ακόμη να επιλεγούν για στήριξη κατά τη διάρκεια του 2023.
- (21) Για να εξασφαλιστεί η συνέχεια της εφαρμογής ορισμένων πράξεων που λαμβάνουν στήριξη από τους πόρους του REACT-EU, θα πρέπει να εφαρμοστούν οι διατάξεις σταδιακής εφαρμογής κανονισμού για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Διαχείριση των Συνόρων και των Θεωρήσεων.
- (22) Μετά τα ειδικά μέτρα ευελιξίας για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 που ενσωματώθηκαν στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/558, οι δαπάνες για περατωθείσες στο σύνολό τους ή πλήρως υλοποιηθείσες πράξεις που στηρίζουν την αποκατάσταση των συνεπειών της κρίσης, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών, στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19 και προετοιμάζουν την πράσινη, ψηφιακή και ανθεκτική ανάκαμψη της οικονομίας που θα υποστηριχθεί στο πλαίσιο του αντίστοιχου νέου θεματικού στόχου, θα πρέπει επίσης να είναι επιλέξιμες, υπό την προϋπόθεση ότι οι σχετικές πράξεις ξεκίνησαν την 1η Φεβρουαρίου 2020.
- (23) Για να μπορέσουν τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν γρήγορα τους πόρους REACT-EU στο πλαίσιο της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού, δικαιολογείται η απαλλαγή των κρατών μελών, κατ' εξαίρεση, από την υποχρέωση να συμμορφώνονται με εκ των προτέρων αιρεσιμότητες και απαιτήσεις για το αποδεδεματικό επίδοσης και την εφαρμογή του πλαισίου επιδόσεων, για τη θεματική συγκέντρωση, επίσης σε σχέση με τα κατώτατα όρια που έχουν θεσπιστεί για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη για το ΕΤΠΑ και με απαιτήσεις για την προετοιμασία μιας επικοινωνιακής στρατηγικής για τους πόρους REACT-EU. Είναι ωστόσο αναγκαίο να διενεργήσουν τα κράτη μέλη τουλάχιστον μία αξιολόγηση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 για να κρίνουν την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τον αντίκτυπο και τον συμμετοχικό χαρακτήρα της χρήσης των πόρων REACT-EU, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο συνέβαλαν στην επίτευξη των επιμέρους στόχων του νέου ειδικού θεματικού στόχου. Για να διευκολυνθεί η διαθεσιμότητα συγκρίσιμων πληροφοριών σε επίπεδο Ένωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καλούνται, κατά τηρίτωση, να χρησιμοποιούν τους ειδικούς για κάθε πρόγραμμα δείκτες COVID-19 που καθιστά διαθέσιμους η Επιτροπή. Επιπλέον, τα κράτη μέλη και οι διαχειριστικές αρχές, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους που συνδέονται με την ενημέρωση, την επικοινωνία και την προβολή, θα πρέπει να προβάλλουν ιδιαίτερα τα έκτακτα μέτρα και πόρους που εισήγαγε η Ένωση, ιδίως διασφαλίζοντας ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι, οι δικαιούχοι, οι συμμετέχοντες, οι τελικοί αποδέκτες των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής και το ευρύ κοινό γνωρίζουν την ύπαρξη, τον όγκο και την πρόσθιτη στήριξη που προέρχονται από τους πόρους REACT-EU.
- (24) Για να καταστεί δυνατή η στόχευση των πόρων REACT-EU στις γεωγραφικές περιοχές όπου υπάρχει η μεγαλύτερη ανάγκη, ως έκτακτο μέτρο και με την επιφύλαξη των γενικών κανόνων για τη διάλθεση των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων, οι πόροι REACT-EU που διατίθενται στο ΕΤΠΑ και το EKT δεν θα πρέπει να απαιτείται να κατανεμηθούν υποχρεωτικά ανά κατηγορία περιφερειών. Ωστόσο, αναμένεται από τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη τις διαφορετικές περιφερειακές ανάγκες και επίπεδα ανάπτυξης, ώστε να εξασφαλιστεί ότι η στήριξη θα εξισορροπηθεί μεταξύ των αναγκών των περιφερειών και των πόλεων που πληττούνται περισσότερο από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 και της ανάγκης να διατηρηθεί η εστίαση τόσο στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, σύμφωνα με τους στόχους της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής που ορίζονται στο άρθρο 174 ΣΛΕΕ. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, καθώς και των σχετικών φορέων που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών και τους κοινωνικούς εταίρους, σύμφωνα με την αρχή της εταιρικής σχέσης.

- (25) Με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες προβλέπονται παρεκκλίσεις από τον παρόντα κανονισμό, οι δαπάνες στο πλαίσιο του REACT-EU θα πρέπει να υπόκεινται στις ίδιες υποχρεώσεις και διασφαλίσεις με όλες τις χρηματοδοτήσεις συνοχής. Σε αυτό συμπεριλαμβάνονται ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και η συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και αποτελεσματικά μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης που εφαρμόζονται με τη στήριξη των υφιστάμενων οργανισμών καταπολέμησης της απάτης σε επίπεδο κρατών μελών και Ένωσης, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης και, κατά περίπτωση, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.
- (26) Κατά τη λήψη μέτρων για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης, είναι ουσιώδους σημασίας η διασφάλιση των δεμιτών συμφερόντων των τελικών αποδοχών και δικαιούχων.
- (27) Για να διευκολυνθούν οι μεταφορές πιστώσεων που επιτρέπονται βάσει των αλλαγών που εισάγονται με τον παρόντα κανονισμό, ο όρος που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 στοιχείο στ) του δημοσιονομικού κανονισμού σχετικά με τη χρήση πιστώσεων για τον ίδιο στόχο δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στις εν λόγω μεταφορές.
- (28) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κρίσης COVID-19 με την εισαγωγή μέτρων ευελιξίας στον τομέα της στήριξης από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη σε εθνικό επίπεδο, μπορούν όμως λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο προαναφερόμενο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη αυτού του στόχου.
- (29) Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης που συνδέεται με την πανδημία της COVID-19, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε ιχύ την επομένη της δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (30) Συνεπώς, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (31) Το άρθρο 135 παράγραφος 2 της συμφωνίας για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας⁽¹⁰⁾ προβλέπει ότι οι τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013⁽¹¹⁾ ή της απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ του Συμβουλίου⁽¹²⁾ που εγκρίνονται κατά ή μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εν λόγω συμφωνίας δεν εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο στον βαθμό που οι τροποποιήσεις αυτές έχουν αντίκτυπο στις οικονομικές υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου. Η στήριξη δυνάμει του παρόντος κανονισμού για το 2021 και το 2022 χρηματοδοτείται από την αύξηση του ανώτατου ορίου των ιδίων πόρων της Ένωσης, γεγονός που θα μπορούσε να έχει αντίκτυπο στην οικονομική υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου. Συνεπώς, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο ή εντός αυτού,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 τροποποιείται ως εξής:

- 1) παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 92α

Πόροι REACT-EU

Τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου (*) υλοποιούνται στο πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων με ποσό έως 47 500 000 000 EUR, σε τιμές του 2018, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο i) του εν λόγω κανονισμού, με την επιφύλαξη του άρθρου 3 παράγραφοι 3, 4, 7 και 9 του ίδιου κανονισμού.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ L 29 της 31.1.2020, σ. 7.

⁽¹¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 884).

⁽¹²⁾ Απόφαση 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014 για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 168 της 7.6.2014, σ. 105).

Οι πρόσθετοι αυτοί πόροι για το 2021 και το 2022, προερχόμενοι από το Μέσο Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατευθύνονται στην αντιμετώπιση κρίσεων στα πλαίσια της πανδημίας COVID-19 και των κοινωνικών της επιπτώσεων και στην προετοιμασία μιας πράσινης, ψηφιακής και ευέλικτης ανάκαμψης της οικονομίας(πόροι REACT-EU).

Κατά το άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/2094, οι πόροι REACT-EU συνιστούν εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό, για το σκοπό του άρθρου 21 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 92β

Ρυθμίσεις εφαρμογής των πόρων REACT-EU

1. Οι πόροι REACT-EU θα διατεθούν στο πλαίσιο του στόχου “Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση”.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 94, τα κράτη μέλη διαθέτουν επίσης από κοινού μέρος των οικείων πόρων REACT-EU σε προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας στο πλαίσιο του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας στον οποίο συμμετέχουν, εφόσον συμφωνούν ότι τα κονδύλια αυτά αντικατοπτρίζουν τις αντίστοιχες εθνικές προτεραιότητές τους.

Οι πόροι REACT-EU χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση της τεχνικής συνδρομής σύμφωνα με την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου και τις πράξεις υλοποίησης του θεματικού στόχου που αναφέρεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου.

2. Οι πόροι REACT-EU καθίστανται διαθέσιμοι για δημοσιονομική ανάληψη υποχρέωσης για τα έτη 2021 και 2022, επιπλέον των συνολικών πόρων που ορίζονται στο άρθρο 91, ως εξής:

- 2021: EUR 37 500 000 000-
- 2022: EUR 10 000 000 000.

Οι πόροι REACT-EU υποστηρίζουν επίσης διοικητικές δαπάνες ύψους έως και 18 000 000 EUR σε τιμές 2018.

Οι δράσεις που προβλέπεται να υποστηριχθούν από τους πόρους REACT-EU μπορούν να επιλεγούν για στήριξη έως το τέλος του 2023. Οι διατάξεις σταδιακής εφαρμογής που ορίζονται σε κανονισμό για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφαλείας και το Μέσο για τη Διαχείριση των Συνόρων και των Θεωρήσεων είναι εφαρμοστέες στις πράξεις που λαμβάνουν στήριξη από τους πόρους REACT-EU.

3. Το 0,35 % των πόρων REACT-EU διατίθεται στην τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής, με ιδιαίτερη έμφαση σε κράτη μέλη που έχουν πληγεί περισσότερο από την πανδημία της COVID-19 και σε κράτη μέλη με χαμηλότερα ποσοστά απορρόφησης και εφαρμογής.

4. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση μέσω εκτελεστικών πράξεων, για τον καθορισμό της κατανομής των πόρων REACT-EU ως χορηγήσεων από τα διαφθωτικά ταμεία για το 2021 για κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με τα κριτήρια και τη μεθοδολογία που ορίζονται στο παράρτημα VIIa. Η απόφαση αυτή αναθεωρείται το 2021 για να καθοριστεί η κατανομή των ανωτέρω πόρων για το 2022 με βάση τα στοιχεία που θα είναι διαθέσιμα έως τις 19 Οκτωβρίου 2021.

5. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του άρθρου 76 πρώτο εδάφιο, οι δεσμεύσεις του προϋπολογισμού για τους πόρους REACT-EU σε σχέση με το κάθε σχετικό επιχειρησιακό πρόγραμμα πραγματοποιούνται για κάθε Ταμείο για τα έτη 2021 και 2022.

Η νομική ανάληψη υποχρέωσης που αναφέρεται στο άρθρο 76 δεύτερο εδάφιο για τα έτη 2021 και 2022 αρχίζει να ισχύει από ή μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/2094.

Το τρίτο και τέταρτο εδάφιο του άρθρου 76 δεν εφαρμόζονται στους πόρους REACT-EU.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 14 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι κανόνες αποδέσμευσης που ορίζονται στο δεύτερο μέρος τίτλος IX κεφάλαιο IV και στο άρθρο 136 του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται στις δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων που βασίζονται στους πόρους REACT-EU. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 12 παράγραφος 4 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού, οι πόροι REACT-EU δεν χρησιμοποιούνται για διάδοχο πρόγραμμα ή επακόλουθη δράση.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 86 παράγραφος 2 και το άρθρο 136 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, οι αναλήψεις υποχρεώσεων για πόρους REACT-EU αποδεσμεύονται σύμφωνα με τους κανόνες που πρέπει να τηρούνται για το κλεισμό των προγραμμάτων.

Κάθε κράτος μέλος κατανέμει τους πόρους REACT-EU που είναι διαθέσιμοι για προγραμματισμό στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και του EKT σε επιχειρησιακά προγράμματα ή σε προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας, με συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, καθώς και σχετικών οντοτήτων που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών και τους κοινωνικούς εταίρους, σύμφωνα με την αρχή της εταιρικής σχέσης.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 92 παράγραφος 7, μέρος των ανωτέρω πόρων προτείνεται επίσης να χρησιμοποιηθεί, εφόσον το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος το κρίνει σκόπιμο, για την αύξηση της στήριξης για το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (TEBA), προκειμένου να αντιμετωπιστεί η κατάσταση όσων υπέστησαν πρωτοφανή πλήγματα από την κρίση της COVID-19. Μέρος των πόρων REACT-EU μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για την αύξηση της στήριξης για την ΠΑΝ. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, η αύξηση μπορεί να προταθεί πριν ή ταυτόχρονα με τη χορήγηση στο ΕΤΠΑ και στο EKT.

Έπειτα από την αρχική τους κατανομή, οι πόροι REACT-EU μπορούν, μετά από αίτηση κράτους μέλους για τροποποίηση επιχειρησιακού προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 1, να μεταφερθούν μεταξύ του ΕΤΠΑ και του EKT, ανεξαρτήτως των ποσοστών που αναφέρονται στο άρθρο 92 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ), στο πλαίσιο διατήρησης της γενικής επιχειρησιακής ισχύος του EKT σε επίπεδο Ένωσης. Το παρόν εδάφιο δεν εφαρμόζεται στους πόρους του ΕΤΠΑ που κατανέμονται σε προγράμματα διασυνοριακές συνεργασίας στο πλαίσιο του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.

Το άρθρο 30 παράγραφος 5 δεν εφαρμόζεται στους πόρους REACT-EU. Οι πόροι αυτοί εξαιρούνται από τη βάση υπολογισμού για τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στην ίδια παράγραφο.

Για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 30 παράγραφος 1 στοιχείο στ) του δημοσιονομικού κανονισμού, ο όρος σύμφωνα με τον οποίο οι σχετικές πιστώσεις πρέπει να προορίζονται για τον ίδιο στόχο δεν ισχύει γι' αυτές τις μεταφορές. Οι μεταφορές αυτές μπορούν να γίνουν μόνο για το τρέχον έτος ή τα μελλοντικά έτη του σχεδίου χρηματοδότησης.

Οι απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 92 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού δεν ισχύουν για την αρχική κατανομή ούτε για τις επόμενες μεταφορές των πόρων REACT-EU.

Οι πόροι REACT-EU εκτελούνται σύμφωνα με τους κανόνες του Ταμείου στο οποίο χορηγούνται ή μεταφέρονται.

6. Ποσοστό έως και 4 % των συνολικών διαθέσιμων πόρων REACT-EU στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και του EKT μπορεί να διατίθεται σε τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία των κρατών μελών, σε όλες τις φάσεις, για οποιοδήποτε υφιστάμενο επιχειρησιακό πρόγραμμα που υποστηρίζεται από το ΕΤΠΑ ή το EKT ή για το νέο επιχειρησιακό πρόγραμμα ή προγράμματα που αναφέρονται στην παράγραφο 10.

Ποσοστό έως 6 % των πρόσθετων πόρων ΕΤΠΑ που διατίθενται σε πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας στο πλαίσιο του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας σύμφωνα με την παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο μπορεί να διατεθεί για τεχνική βοήθεια.

7. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 81 παράγραφος 1 και το άρθρο 134 παράγραφος 1, η αρχική προχρηματοδότηση που καταβάλλεται μετά την έκδοση απόφασης της Επιτροπής για την έγκριση επιχειρησιακού προγράμματος ή για την έγκριση τροποποίησης επιχειρησιακού προγράμματος για τη χορήγηση των πόρων REACT-EU ανέρχεται στο 11 % των πόρων REACT-EU που χορηγούνται σε προγράμματα για το έτος 2021.

Για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 134 παράγραφος 2 για την ετήσια προχρηματοδότηση τα έτη 2021, 2022 και 2023, το ποσό της στήριξης που χορηγείται από τα Ταμεία στο επιχειρησιακό πρόγραμμα για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού περιλαμβάνει τους πόρους REACT-EU.

Το ποσό που καταβάλλεται ως πρόσθετη αρχική προχρηματοδότηση και αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο διαγράφεται εξ ολοκλήρου από τους λογαριασμούς της Επιτροπής το αργότερο κατά την ημερομηνία κλεισίματος του προγράμματος.

8. Οι πόροι REACT-EU που δεν διατίθενται για τεχνική συνδρομή χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του νέου θεματικού στόχου που ορίζεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου για τη χρηματοδότηση πράξεων με σκοπό τη στήριξη της αποκατάστασης των συνεπειών της κρίσης, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών, λόγω της πανδημίας της COVID-19 και την προετοιμασία μιας πράσινης, ψηφιακής και ανθεκτικής ανάκαμψης της οικονομίας.

Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν τους πόρους REACT-EU είτε σε έναν είτε σε περισσότερους χωριστούς άξονες στο πλαίσιο υφιστάμενου επιχειρησιακού προγράμματος ή προγραμμάτων που εντάσσονται στον στόχο “Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση” ή στο πλαίσιο υφιστάμενου προγράμματος ή προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας που εντάσσονται στον στόχο “Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία” είτε σε νέο επιχειρησιακό πρόγραμμα ή προγράμματα που αναφέρονται στην παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου στο πλαίσιο του στόχου “Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση”. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 26 παράγραφος 1, το πρόγραμμα καλύπτει την περίοδο έως την 31η Δεκεμβρίου 2022, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

Για το ΕΤΠΑ, οι πόροι REACT-EU χρησιμοποιούνται πρωτίστως για τη στήριξη των επενδύσεων σε προϊόντα και υπηρεσίες για τις υπηρεσίες υγείας ή σε κοινωνικές υποδομές, για την παροχή στήριξης με τη μορφή κεφαλαίων κίνησης ή επενδυτικής στήριξης στις ΜΜΕ, για επενδύσεις σε τομείς με υψηλό δυναμικό δημιουργίας θέσεων απασχόλησης, για τη στήριξη επενδύσεων που συμβάλλουν στη μετάβαση προς μια ψηφιακή και πράσινη οικονομία, για τη στήριξη των επενδύσεων σε υποδομές με σκοπό την παροχή βασικών υπηρεσιών στους πολίτες ή για τη στήριξη μέτρων οικονομικής στήριξης των περιφερειών εκείνων που εξαρτώνται περισσότερο από τομείς που έχουν πληγεί περισσότερο από την κρίση COVID-19.

Για το ΕΚΤ, οι πόροι REACT-EU χρησιμοποιούνται πρωτίστως για τη στήριξη της πρόσβασης στην αγορά εργασίας μέσω της διατήρησης των θέσεων εργασίας των εργαζομένων και των αυτοαπασχολούμενων, μεταξύ άλλων, μέσω συστημάτων μειωμένου ωραρίου, ακόμη και αν η στήριξη αυτή δεν συνδυάζεται με ενεργητικά μέτρα για την αγορά εργασίας, εκτός εάν τα μέτρα αυτά επιβάλλονται από το εθνικό δίκαιο. Οι πόροι REACT-EU στηρίζουν επίσης τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ποιοτική απασχόληση, ιδίως για τα άτομα που βρίσκονται σε ευάλωτες καταστάσεις και επεκτείνουν τα μέτρα απασχόλησης των νέων σύμφωνα με τις ενισχυμένες Εγγυήσεις για τη Νεολαία. Ο επενδύσεις στην εκπαίδευση και κατάρτιση και η ανάπτυξη δεξιοτήτων έχουν ως στόχο την αντιμετώπιση της διπλής πράσινης και ψηφιακής μετάβασης.

Οι πόροι REACT-EU στηρίζουν επίσης τα κοινωνικά συστήματα που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση των διακρίσεων και την εξάλειψη της φτώχειας, με ιδιαίτερη έμφαση στην παιδική φτώχεια και ενισχύουν την ισότιμη πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, μεταξύ άλλων για τα παιδιά, τους ηλικιωμένους, τα άτομα με αναπηρίες, τις εθνικές μειονότητες και τους άστεγους.

9. Με εξαίρεση την τεχνική συνδρομή που αναφέρεται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου και τους πόρους REACT-EU που χρησιμοποιούνται για το ΤΕΒΑ ή για την ΠΑΝ, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 5 έβδομο εδάφιο του παρόντος άρθρου, οι πόροι REACT-EU διατίθενται για πράξεις στο πλαίσιο του νέου θεματικού στόχου “Στήριξη της αποκατάστασης των συνεπειών της κρίσης, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών, λόγω της πανδημίας της COVID-19 και προετοιμασία μιας πράσινης, ψηφιακής και ανθεκτικής ανάκαμψης της οικονομίας”, ο οποίος συμπληρώνει τους θεματικούς στόχους που ορίζονται στο άρθρο 9.

Ο θεματικός στόχος που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου διατίθεται αποκλειστικά για τον προγραμματισμό των πόρων REACT-EU. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 96 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ) του παρόντος κανονισμού και από το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013, δεν συνδυάζεται με άλλες επενδυτικές προτεραιότητες.

Ο θεματικός στόχος που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου αποτελεί επίσης την ενιαία επενδυτική προτεραιότητα για τον προγραμματισμό και την εκτέλεση των πόρων REACT-EU από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ.

Όταν, στο πλαίσιο υφιστάμενου επιχειρησιακού προγράμματος, καθορίζονται ένας ή περισσότεροι χωριστοί άξονες προτεραιότητας που αντιστοιχούν στον θεματικό στόχο που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, δεν απαιτούνται τα στοιχεία που απαριθμούνται στο άρθρο 96 παράγραφος 2 στοιχείο β) σημεία v) και vii) του παρόντος κανονισμού και στο άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο β) σημεία v) και vi) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 για την περιγραφή του άξονα προτεραιότητας στο αναθεωρημένο επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Το αναθεωρημένο σχέδιο χρηματοδότησης που ορίζεται στο άρθρο 96 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του παρόντος κανονισμού και στο άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 καθορίζει την κατανομή των πόρων REACT-EU για το έτος 2021 και, κατά περίπτωση, για το 2022, χωρίς να προσδιορίζει ποσά για το αποθεματικό επίδοσης και χωρίς κατανομή ανά κατηγορία περιφερειών.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 30 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, οι αιτήσεις που υποβάλλονται από κράτος μέλος για την τροποποίηση προγράμματος πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένες και να προσδιορίζουν ιδίως τον αναμενόμενο αντίτυπο των αλλαγών στο πρόγραμμα για τη στήριξη της αποκατάστασης των συνεπειών της κρίσης, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών, λόγω της πανδημίας COVID-19 και για την προετοιμασία μιας πράσινης, ψηφιακής και ανθεκτικής ανάκαμψης της οικονομίας. Οι εν λόγω αιτήσεις συνοδεύονται από το αναθεωρημένο πρόγραμμα.

10. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 26 παράγραφος 4, μπορούν να καταρτιστούν νέα ειδικά επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου “Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση” από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του νέου θεματικού στόχου που αναφέρεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου. Δεν απαιτείται εκ των προτέρων αξιολόγηση, όπως ορίζεται στο άρθρο 55.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 96 παράγραφος 2 στοιχείο α), όταν θεσπίζεται νέο τέτοιο επιχειρησιακό πρόγραμμα, η αιτιολόγηση πρέπει να εξηγεί τον αναμενόμενο αντίκτυπο του επιχειρησιακού προγράμματος στη στήριξη της αποκατάστασης των συνεπειών της κρίσης, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών, λόγω της πανδημίας COVID-19 και στην προετοιμασία μιας πράσινης, ψηφιακής και ανθεκτικής ανάκαμψης της οικονομίας.

Όταν θεσπίζεται νέο τέτοιο επιχειρησιακό πρόγραμμα, μόνο οι αρχές που έχουν ήδη οριστεί στο πλαίσιο των εξελίξεις επιχειρησιακών προγραμμάτων που υποστηρίζονται από το ΕΤΠΑ, το EKT και το Ταμείο Συνοχής μπορούν να οριστούν για τους σκοπούς του άρθρου 96 παράγραφος 5 στοιχείο α).

Για το εν λόγω νέο επιχειρησιακό πρόγραμμα δεν απαιτούνται τα στοιχεία που απαριθμούνται στο άρθρο 96 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σημεία v) και vii), στο άρθρο 96 παράγραφος 4, στο άρθρο 96 παράγραφος 6 στοιχεία β) και γ) και στο άρθρο 96 παράγραφος 7. Τα στοιχεία που απαριθμούνται στο άρθρο 96 παράγραφος 3 απαιτούνται μόνο όταν παρέχεται η αντίστοιχη στήριξη.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 29 παράγραφοι 3 και 4 και το άρθρο 30 παράγραφος 2, η Επιτροπή καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να εγκρίνει οποιοδήποτε νέο ειδικό επιχειρησιακό πρόγραμμα ή οποιαδήποτε τροποποίηση υφιστάμενου προγράμματος εντός 15 εργάσιμων ημερών από την υποβολή τους από κράτος μέλος.

11. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 65 παράγραφοι 2 και 9, οι δαπάνες ή οι πράξεις που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του θεματικού στόχου που αναφέρεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου είναι επιλεξιμες από την 1η Φεβρουαρίου 2020.

12. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 120 παράγραφος 3 πρώτο και δεύτερο εδάφιο, μπορεί να εφαρμοστεί ποσοστό συγχρηματοδότησης έως και 100 % για τον ίδιον ή τους ίδιους προτεραιότητας που υποστηρίζονται από τους πόρους REACT-EU που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του θεματικού στόχου που αναφέρεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου. Εκτός από τους κοινούς δείκτες που ορίζονται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν επίσης, κατά περίπτωση, τους ειδικούς για κάθε πρόγραμμα της COVID-19 δείκτες που καθιστά διαθέσιμους η Επιτροπή.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 56 παράγραφος 3 και το άρθρο 114 παράγραφος 2, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 θα έχει διενεργηθεί τουλάχιστον μία αξιολόγηση για τους πόρους REACT-EU, ώστε να κριθεί κατά πόσον ήταν αποτελεσματική και αποδοτική η χρήση τους, να αξιολογηθεί ο αντίκτυπός τους και, κατά περίπτωση, η συμμετοχικότητά τους και η αποφυγή των διακρίσεων, μεταξύ άλλων και από την σκοπιά του φύλου, καθώς και ο βαθμός στον οποίο συνέβαλαν στον θεματικό στόχο που αναφέρεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου.

13. Οι ακόλουθες διατάξεις δεν εφαρμόζονται στους πόρους REACT-EU:

- α) απαιτήσεις σχετικά με τη θεματική συγκέντρωση, καθώς και κατώτατα όρια που έχουν θεσπιστεί για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, όπως ορίζονται στον παρόντα κανονισμό ή στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 18.
- β) εκ των προτέρων αιρεσιμότητες, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 19 και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.
- γ) απαιτήσεις για το αποθεματικό επίδοσης και την εφαρμογή του πλαισίου επιδόσεων, κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 20 και 22 αντίστοιχα.
- δ) το άρθρο 65 παράγραφος 6 για πράξεις που άρχισαν μετά την 1η Φεβρουαρίου 2020 και στηρίζουν την αποκατάσταση των συνεπειών της κρίσης, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών, λόγω της πανδημίας COVID-19 και προετοιμάζουν μια πράσινη, ψηφιακή και ανθεκτική αποκατάσταση της οικονομίας που υποστηρίζεται στο πλαίσιο του θεματικού στόχου που αναφέρεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου.
- ε) απαιτήσεις για την εκπόνηση επικοινωνιακής στρατηγικής, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 116 και το άρθρο 115 παράγραφος 1 στοιχείο α).

Κατά παρέκκλιση από τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 12 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 για πράξεις που υποστηρίζονται από τους πόρους REACT-EU στο πλαίσιο του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, αρκεί η συνεργασία των δικαιούχων σε τουλάχιστον δύο τομείς.

14. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους που συνδέονται με την ενημέρωση, την επικοινωνία και την προβολή, σύμφωνα με το άρθρο 115 παράγραφοι 1 και 3 και με το παράρτημα XII, τα κράτη μέλη και οι διαχειριστικές αρχές διασφαλίζουν ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι, οι δικαιούχοι, οι συμμετέχοντες, οι τελικοί αποδέκτες των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής και το ευρύ κοινό γνωρίζουν την ύπαρξη, τον όγκο και την επιπλέον στήριξη που προέρχονται από τους πόρους REACT-EU.

Τα κράτη μέλη και οι διαχειριστικές αρχές διευκρινίζουν στους πολίτες ότι η εν λόγω πράξη χρηματοδοτείται στο πλαίσιο της απόκρισης της Ένωσης στην πανδημία COVID-19 και εξασφαλίζουν πλήρη διαφάνεια, χρησιμοποιώντας, κατά περίπτωση, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Η αναφορά στο “Ταμείο”, στα “Ταμεία” ή στα “ΕΔΕΤ” στο τμήμα 2.2 του παραρτήματος XII συμπληρώνεται με την αναφορά «χρηματοδοτείται στο πλαίσιο της απόκρισης της Ένωσης στην πανδημία COVID-19», όταν η χρηματοδοτική στήριξη πράξεων παρέχεται από τους πόρους REACT-EU.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση COVID-19 (ΕΕ L 433 της 22.12.2020, σ. 23).»

2) Στο άρθρο 154, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Τα άρθρα 92α και 92β δεν εφαρμόζονται ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού. Οι αναφορές στα κράτη μέλη οι οποίες περιλαμβάνονται στις εν λόγω διατάξεις θεωρείται ότι δεν καλύπτουν το Ηνωμένο Βασίλειο.».

3) Το κείμενο που παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού προστίθεται ως παράρτημα VIIa.

Άρθρο 2

Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο αξιολόγηση του REACT-EU έως τις 31 Μαρτίου 2025. Η εν λόγω αξιολόγηση περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την επίτευξη των στόχων του REACT-EU, την αποδοτικότητα της χρήσης των πόρων του, τα είδη των χρηματοδοτούμενων δράσεων, τους δικαιούχους και τους τελικούς αποδέκτες των χρηματοδοτικών κονδυλίων και την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία του στην υποβοήθηση της οικονομικής ανάκαμψης.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 23 Δεκεμβρίου 2020.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
D. M. SASSOLI

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. ROTH

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIIα

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ REACT-EU — ΑΡΘΡΟ 92β ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4

Μέθοδος κατανομής για τους πόρους REACT-EU

Οι πόροι REACT-EU κατανέμονται μεταξύ των κρατών μελών σύμφωνα με την ακόλουθη μεθοδολογία:

1. το προσωρινό μερίδιο των πόρων αυτών για κάθε κράτος μέλος υπολογίζεται ως το σταθμισμένο άθροισμα των μεριδίων, τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια και σταθμίζονται ως εξής:

α) έναν συντελεστή του ΑΕΠ (στάθμιση 2/3) που προκύπτει με την εφαρμογή των ακόλουθων βημάτων:

- i) υπολογισμός του μεριδίου κάθε κράτους μέλους στο σύνολο της απόλειας πραγματικού εποχικά προσαρμοσμένου ΑΕΠ, εκφραζόμενου σε ευρώ, μεταξύ του πρώτου εξαμήνου του 2019 και του τέλους της εφαρμοστέας περιόδου αναφοράς για όλα τα εξεταζόμενα κράτη μέλη.
- ii) αναπροσαρμογή των μεριδίων που προκύπτουν σύμφωνα με το σημείο i) με τη διαίρεσή τους προς το κατά κεφαλή ΑΕΕ του κράτους μέλους, εκφραζόμενο ως ποσοστό του μέσου κατά κεφαλή ΑΕΕ της ΕΕ- 27 (μέσος όρος εκφραζόμενος ως 100 %).

β) έναν συντελεστή ανεργίας (στάθμιση 2/9) που εκφράζεται ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των εξής:

- i) του μεριδίου του κράτους μέλους στο σύνολο των ανέργων (στάθμιση 3/4) για όλα τα κράτη μέλη που εξετάστηκαν τον Ιανουάριο 2020, και
- ii) του μεριδίου του κράτους μέλους στη συνολική αύξηση του αριθμού των ανέργων (στάθμιση 1/4) μεταξύ του Ιανουαρίου 2020 και του τέλους της εφαρμοστέας περιόδου αναφοράς για όλα τα κράτη μέλη που εξετάστηκαν.

γ) έναν συντελεστή ανεργίας των νέων (στάθμιση 1/9) που εκφράζεται ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των εξής:

- i) του μεριδίου του κράτους μέλους στο σύνολο των νέων που είναι άνεργοι (στάθμιση 3/4) για όλα τα κράτη μέλη που εξετάστηκαν τον Ιανουάριο του 2020, και
- ii) του μεριδίου του κράτους μέλους στη συνολική αύξηση του αριθμού των νέων ανέργων (στάθμιση 1/4), μεταξύ του Ιανουαρίου 2020 και του τέλους της εφαρμοστέας περιόδου αναφοράς για όλα τα κράτη μέλη που εξετάστηκαν.

Εάν το πραγματικό εποχικά προσαρμοσμένο ΑΕΠ του κράτους μέλους, εκφραζόμενο σε ευρώ για την εφαρμοστέα περίοδο αναφοράς είναι υψηλότερο σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2019, τα δεδομένα του εν λόγω κράτους μέλους εξαιρούνται από τους υπολογισμούς που αναφέρονται στο στοιχείο α) σημείο i).

Εάν ο αριθμός των ανέργων (ηλικιακή ομάδα 15-74 ετών) ή των νέων ανέργων (ηλικιακή ομάδα 15 - 24 ετών) στο κράτος μέλος για την εφαρμοστέα περίοδο αναφοράς είναι χαμηλότερος σε σχέση με τον Ιανουάριο του 2020, τα δεδομένα του εν λόγω κράτους μέλους εξαιρούνται από τους υπολογισμούς που αναφέρονται στο στοιχείο β) σημείο ii) και στοιχείο γ) σημείο iii).

2. Οι κανόνες που ορίζονται στην παράγραφο 1 δεν συνεπάγονται κατανομές ανά κράτος μέλος για τη συνολική περίοδο 2021-2022 οι οποίες υπερβαίνουν:

- α) για τα κράτη μέλη των οποίων το μέσο κατά κεφαλή ΑΕΕ (σε ΜΑΔ) για την περίοδο 2015-2017 είναι ανώτερο του 109 % του μέσου όρου της ΕΕ-27: το 0,07 % του πραγματικού τους ΑΕΠ το 2019·
- β) για τα κράτη μέλη των οποίων το μέσο κατά κεφαλή ΑΕΕ (σε ΜΑΔ) για την περίοδο 2015-2017 είναι ίσο ή κατώτερο του 90 % του μέσου όρου της ΕΕ-27: το 2,60 % του πραγματικού τους ΑΕΠ το 2019·
- γ) για τα κράτη μέλη των οποίων το μέσο κατά κεφαλή ΑΕΕ (σε ΜΑΔ) για την περίοδο 2015-2017 είναι ανώτερο του 90 % και ίσο ή κατώτερο του 109 % του μέσου όρου της ΕΕ-27: το ποσοστό λαμβάνεται με γραμμική παρεμβολή μεταξύ του 0,07 % και του 2,60 % του πραγματικού τους ΑΕΠ για το έτος 2019 με αποτέλεσμα αναλογική μείωση του ανώτατου ποσοστού που συνάδει με την αύξηση της ευημερίας.

Τα ποσά που υπερβαίνουν το επίπεδο που καθορίζεται στα στοιχεία α) έως γ) ανά κράτος μέλος αναδιανέμονται αναλογικά στα άλλα κράτη μέλη των οποίων ο μέσος όρος κατά κεφαλή ΑΕΕ (σε ΜΑΔ) είναι κατώτερος του 100 % του μέσου όρου της ΕΕ-27. Το κατά κεφαλή ΑΕΕ (σε ΜΑΔ) για την περίοδο 2015-2017 είναι αυτό που χρησιμοποιήθηκε για την πολιτική συνοχής στις διαπραγματεύσεις σχετικά με το ΠΔΠ για την περίοδο 2021-2027.

3. Για τους σκοπούς του υπολογισμού της κατανομής των πόρων REACT-EU για το έτος 2021:
 - α) για το ΑΕΠ, η περίοδος αναφοράς θα είναι το πρώτο εξάμηνο του 2020;
 - β) για τον αριθμό των ανέργων και των νέων ανέργων, η περίοδος αναφοράς είναι ο μέσος όρος της περιόδου από τον Ιούνιο έως τον Αύγουστο 2020.
 - γ) η μέγιστη κατανομή που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου 2 πολλαπλασιάζεται επί το μερίδιο των πόρων REACT-EU για το έτος 2022 στους συνολικούς πόρους REACT-EU για τα έτη 2021 και 2022.

Πριν από την εφαρμογή της μεδόδου που περιγράφεται στις παραγράφους 1 και 2 σχετικά με τους πόρους REACT-EU για το έτος 2021, θα διατεθούν στο Λουξεμβούργο και στην Μάλτα ποσά ύψους 100 000 000 EUR και 50 000 000 EUR αντίστοιχα.

Επιπλέον, ποσό των κονδυλίων που αντιστοιχεί σε ένταση ενίσχυσης 30 EUR ανά κάτοικο χορηγείται στις πλέον απόκεντρες περιοχές επιπέδου NUTS-2. Τα κονδύλια αυτά θα διανεμηθούν ανά περιφέρεια και κράτος μέλος με τρόπο αναλογικό ως προς τον συνολικό πληθυσμό στις περιφέρειες αυτές. Τα πρόσθετα κονδύλια για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές θα προστεθούν στα κονδύλια τα οποία λαμβάνει κάθε εξόχως απόκεντρη περιφέρεια στο πλαίσιο της κατανομής των εθνικών προϋπολογισμών.

Το υπολειπόμενο ποσό για το έτος 2021 θα κατανεμηθεί μεταξύ των κρατών μελών σύμφωνα με τη μέθοδο που περιγράφεται στις παραγράφους 1 και 2.

4. Για τους σκοπούς του υπολογισμού της κατανομής των πόρων REACT-EU για το έτος 2022:
 - α) για το ΑΕΠ, η περίοδος αναφοράς θα είναι το πρώτο εξάμηνο του 2021;
 - β) για τον αριθμό των ανέργων και των νέων ανέργων, η περίοδος αναφοράς είναι ο μέσος όρος της περιόδου από τον Ιούνιο έως τον Αύγουστο 2021.
 - γ) η μέγιστη κατανομή που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου 2 πολλαπλασιάζεται επί το μερίδιο των πόρων REACT-EU για το έτος 2022 στους συνολικούς πόρους REACT-EU για τα έτη 2021 και 2022.».